

PAPA DAUPHINS

Norbert Hostyn

Enige herinneringen nav. het artikel in het januari-maart nummer van Lange Nelle.

1

Reeds voor de Tweede Wereldoorlog bestond er op die plek een speelclub op het strand, erg vergelijkbaar met “Les Dauphins”. De naam was toen “Les Ours”. De Oostendenaar sprak van “Papa Ours”. Op vele vooroorlogse prentkaarten is de speelclub te zien, duidelijk herkenbaar aan de vlaggen met daarop een beer.

Ook in Westende was er in het interbellum een “Club Ours Blanc” een club met zwemschool en oefeningenvoor lichaamsconditie. Directeur was hier ene Georges Dobrynine. De club “Les Dauphins” in Oostende was zeker al in 1949 actief. Getuige ondermeer een penning uitgereikt aan deelnemers aan de clubspelen.

2

Papa Dauphin

De directeur van de speelclub, eerder een soort hoofdmonitor, werd met “Papa Dauphin” aangesproken. Zeker zolang de Franstalige directeur in dienst was. Dit was tot ca. 1962 of 1963. Het was een bonkige, gespierde man met kale knikker maar met een gouden hart. Dat moet die Georges Perino geweest zijn.

De voertaal was zo lang – onvoorstelbaar! - exclusief Frans. Dan was er een plotse ommezwaai naar complete vernederlandsing met duidelijk Nederlandstalige directeurs. De sfeer was op slag ook totaal anders. De oude gemoedelijkheid was weg. Wellicht viel die overgang samen met het einde van de kinderhome in de Parijsstraat die door diezelfde Franstalige man werd gerund. De exclusieve Franstaligheid was voor vele Oostendse ouders juist het argument om hun kinderen te sturen : “Het was goed voor hun Frans” heette het. Maar daarnaast was er ongetwijfeld ook het elitaire kantje dat het onderscheid maakte met de Stedelijke Speelpleinwerking.

Papa Dauphin werd bijgestaan door een hele schare monitors en monitrices, sportieve jobstudenten.

De eerste Nederlandstalige directeur, wiens naam ik niet meer ken, deed slechts één seizoen uit: hij verongelukte eind september - begin oktober van hetzelfde jaar (1963?). Hij werd opgevolgd door een man met familienaam Caenen. Aangezien dit meteen mijn finalejaar in de speelclub was weet ik niets meer over de periode nadien.

Wat me wel opviel, was de spectaculaire leegloop in de late jaren '60 en vroege jaren '70. In volle zomer lag de speelclub er meestal troosteloos leeg bij. Dit had natuurlijk veel te maken met het feit dat de “input van de kinderhome in de Parijsstraat weggevallen was. Maar ook de prijs speelde wellicht een rol en zeker ook de “destigmatisering” van het Stedelijk Speelplein voor jongere ouders uit de binnenstad.

Prentkaart AVM A341 toont een quasi leeg speelplein van de Dauphins tijdens de laatste jaren van het bestaan.

3

Dagkaarten

Kinderen die voor een halve of hele dag of voor een week kwamen, kregen een kartonnen kaartje opgespeld als bewijs dat hun inschrijvingsrecht voldaan was. Hoe men de abonnees voor één of twee maand herkende weet ik niet meer.

Afrekenen gebeurde in het secretariaat in één van die typische ronde uitsprongen van de badinstallaties. Die ruimte was over een halve cirkel volledig in vensters zodat vandaar uit heel het speelplein in 't oog kon worden gehouden.

Op een groot bord op een paal in het zand geplant, leesbaar van op de dijk, stonden de vele tarieven heel gedetailleerd uitgeschilderd.

4

Speeltuigen

Schommels, glijbanen, wiplanken, klimtuigen... Typisch waren de twee “cages”, vrij vertaald “kooien”. Dit waren twee voor die tijd fijn uitgekiende metalen constructies die klimrek, hangrek, klimnet, ringen (“anneaux”) en trapezen (“balancoirs”) in één constructie verenigden. In een hoek van het plein stonden de speeltuigen op maat van de allerkleinsten gegroepeerd. 's Middags en 's avonds werden schommels, ringen en trapezen afgehaald.

Sommigen waren heel bedreven aan de trapezen : ze lieten zich hangen enkel gesteund door de knieholten en schommelden dan om vervolgens vanuit die positie af te springen. Of ze maakten een “grenouille”, een soort acrobatische houding waarbij men zich met handen en voeten, buik naar onder, vasthield aan de trapeze.

De speeltuigen werden geplaatst eind juni en verdwenen al opnieuw tijdens de eerste dagen van september. De opbergplaats was de grote zaal onder de dijk.

Er was niet alleen het vrij spelen in de club. Op vaste tijdstippen werd er 's vóóren 's namiddags gezamenlijke sportoefeningen gedaan in het open gelaten gedeelte net voor de dijk. Turnoefeningen, maar ook spring- en loopnummers, of een loop- en hindernissenparcours waarin ook de staande speeltoestellen werden ingeschakeld.

Er waren ook basketbalpalen, volleynetten en voetbaldoelen.

Na het zomerseizoen werd “Les Dauphins” net als de rest van de badinstellingen met houten wanden afgesloten. Tegen stormschade in de winter maar even zeer tegen vandalisme en diefstal.
Foto FT/C3112 op de Beeldbank Oostende toont hoe dat afsluiten gebeurde.

5

Vestiaires

De vestiaires lagen aan weerszijden van de ondergrondse speelzaal. Die 't dichtst bij de Kemmelbergstraat was voor de meisjes; die dichtst bij Parijsstraat voor de jongens. In de vestiaires kon men zijn kledij en strandzak kwijt. Daar waren ook de toiletten.

Elke vestiaire werd bewaakt door een mevrouw die ook voor het onderhoud zorgde.

We herinneren ons de vriendelijke Madame Jenny en de gestrengere Madame Yvonne.

6

“Kotche noir”

Onder de dijk bevond zich een grote zaal die als speelruimte diende bij slecht weer. In een hoekje van die zaal was er een berghok waar het erg donker was. Daar lag het sport- en feestmateriaal gestockerd. Na erge kwajongensstreken kon het al eens gebeuren dat men een kwartiertje of een halfuurtje mocht gaan afkoelen in dit donker hok. Straffen kon ook door een kind alle zwerfvuil op het terrein te laten oprapen.

7

“Dauphins, dauphins nager”

Zo werd via de luidspreker het zwemmoment aangekondigd. Enkel op echt warme dagen en enkel onder wakend oog van monitors en monitrices. Omwille van de herkenbaarheid droegen de kinderen een rode katoenen pots met twee lintjes dichtgeknoopt. In 't Frans heette dat een “bonnet rouge”. Er werd verzameld aan het poortje in de afsluiting en op het sein ging het joelend naar zee.

Nadien moest er gedoucht worden. De stortbaden –één voor meisjes en één voor jongens- waren twee halfronde nissen in de buitenmuur van de badinstallaties en voorzien van een vaste douchekop... ... die meestal slecht functioneerde.

8

“Dauphins, dauphins, goûter”

Zo werd via de geluidsinstallatie het sein gegeven voor het vieruurtje, meestal zelf meegebrachte boterhammetjes en een drankje (toen nog vaak in een “pulle”). Bij mooi werd het vieruurtje op het strand genuttigd.

9

Concours de dessin

Een paar keer per seizoen was er een wedstrijd voor zandsculpturen voor de kinderen van de club. De bedoeling was een tekening uit te zetten in het “hard zand”, al dan niet met zandfiguren in reliëf. Af-

werken gebeurde met schelpen, zeevieren, stukjes bloemenpapier, geraspt kleurkrijt en andere meegebrachte prullaria.

10

Chasse au trésor

Een paar keer per seizoen, telkens overwacht. De “trésor” was telkens dezelfde ketting met kleurrijke schakels. Die kon op de dijk in een plantenbak verstopt zitten, of zelfs rond de hals hangen van een dame die op een dijkstoel zat te rusten. Het was zoeken geblazen!!!

11

Regenweer

Bij regenweer was het de bedoeling zich bezig te houden in de grote zaal onder de dijk. Spelletjes, gezelschapsspelen. De fameuze filmvoorstelling hield niet veel meer in dan wat versleten 8mm-Disneyfilmpjes afgedraaid op een gammele projector. Ja, bij regenweer konden het lange dagen zijn.

12

Quinze août

15 augustus was de feestdag in Les Dauphins. Er werd een podium getimmerd. Er waren diverse demonstraties van sportoefeningen en turnen. Er was ook een verkleedwedstrijd (“travestie”). Alles werd beloond met “coupes” (prijsbekers). De foto in het januari 2009-nummer van Lange Nelle illustreert zo’n 15 augustusfeest.

13

“Etoiles”

Tijdens sportmanifestaties of schattenjacht kon men zich onderscheiden. Het systeem van “beloning” bestond uit het uitreiken van “étoiles”. Dit waren mechanisch geborduurde schildjes waarop een dolfijn en een ster stonden afgebeeld. Ze bestonden in diverse kleuren.

Super-beloningen waren grotere schildjes in een soort vilt, weerom met het dolfijnembleem.

14

Varia

Ik herinner me –tijdens de “Franse periode” een paar optredens van een koppel dat hondjes allerlei truukjes liet uitvoeren. Wellicht circusartiesten op retour.

Er werd ook af en toe dansles gegeven door een ballerina ook op (duidelijke) retour, Mercedes Guizard.

Eén zeldzame keer ging we in groep gaan roeien in ‘t bosje

15

Ongevallen

Nooit een dokter ter plaatse geweten. Wel werden de kinderen naar de infirmerie, d.i. de Rode Kruispost gestuurd. Deze bevond zich beneden aan de Zeedijktrappen ter hoogte van de Kemmelbergstraat (dezelfde trappen van Les Dauphins)

16

Recruterings

De kinderen van “Les Dauphins” bestonden lange tijd uit een grote groep Franstaligen uit de gelijknamige home in de Parijsstraat (in één of twee aanpalende herenhuisen). Wat de exacte status van deze home was heb ik nooit geweten. Zeker is dat die langer openbleef dan enkel de twee vakantiemaanden wat me de vraag doet rijzen hoe het dan zat met het onderwijs van deze kinderen?

Oostendse middenstandskinderen vormden de tweede hoofdmoot. Deze hadden meestal een abonnement voor de twee zomermaanden.

En dan waren er de kinderen die voor één of enkele dagen, voor een week of twee weken kwamen. Heel duidelijk herinner ik me enkele Joodse families. Wij keken de ogen uit naar de jongens met hun pijpenkrullen en de typische hoofddeksels die ze droegen!

17 Op de website

”www.beeldbank.oostende.be” zijn volgende beelden te bekijken.

“Les Dauphins” op de Beeldbank Oostende (situatie mei 2009)

-M005576 : Aan de “cage”; voetbalnetten in de verte

-M005579 : Poseren op de grote glijbaan (“tobogan”). Deze werd vervangen door een moderner exemplaar met een knik in het midden van het glijvak.

-FT/C3852 : De oude glijbaan; het poortje naar de zee; afsluiting met paaltjes en korden.

-FT/C3581 :Wiplank en “cage”. Uiterst rechts : het secretariaat in de uitbouw van de badinstallaties
-PK/B1291 : Afsluiting van het terrein met hekwerk in hout met metaaldraad; foto genomen tijdens een gezamenlijke sportbeoefenen
-FT/ C3903 :De stelling met schommels en trapezes; Foto duidelijk genomen in de allereerste jaren na Wereldoorlog II! (En dus veel vroeger dan 1953); Afsluiting van het terrein met koord.
-FT/D0940 : rechts één van de twee “cages”
-PK/B3377
-FT/F0011 : met duidelijk beeld op het secretariaat in de uitbouw van de badinstallaties en de ramen van de ondergrondse speelruimte.
-FT/C5294 : stelling met schommels en trapezen
-PK/B2221
-PK/B3263
Op prentkaarten
-vooroorlogse club (Les Ours) :
-LITE 141 OSTENDE – Jeux dePlage
-NELS-THILL N° 70

ING

BELGIE

Dimitri Vettenburg
Commercieel Medewerker
Kantoorverantwoordelijke
Kantoor Middelkerke

Oudstrijdersplein 15, 8430 Middelkerke, België
T +32 59 31 95 40 F +32 59 31 95 48
E middelkerke@ing.be www.ing.be